

magasabb szintű idegtevékenység, amely minden más akusztikai jelenség feldolgozásától eltérő működést igényel.

A fonetikai alap kutatások eredményeként lehetővé vált olyan sajátosan szintetizált szavak előállítás, amelyek előre meghatározott invariáns elemeket tartalmaznak (Gósy, 1989). Az invariáns elemek meghatározása nyelvspecifikus feladat. Amíg például egy középsúlyos nagyothalló gyermek felismerheti a *sí* szót emberi ejtésben, addig annak szintetizált változatát már csak *tó*-nak vagy *hó*-nak észleli. Súlyosabb hallászavar esetén csak a magánhangzót fogja azonosítani. A természetes és a szintetizált szavak hangzása közötti minőségi különbség elenyésző. Sza-

vak ismétlése mindennapi tevékenysége a gyermeknek, ezért a feladata a vizsgálatban egyszerű, az eredmény pedig megbízható. A különböző mértékben téves ismétlések, a hibatípusok és számuk jelzi a hallásproblémát, avagy a beszédészlelési zavart (Menyhárt, 2001; Gósy, 2007). A GOH eredményei azonnal mutatják, hogy indokolt-e a gyermek klinikai hallásvizsgálata, illetve beszédpercepció fejlesztése. A módszert óvodákban, iskolákban, logopédiai centrumokban, a védőnői szolgálatban és gyermekklinikákban alkalmazzák szerte az országban.

Kulcsszavak: *beszédhallás, észlelésszűrés, invariáns elemek, szintetizált beszéd, GOH-eljárás*

IRODALOM

Gósy Mária (1989): *Beszédészlelés*. MTA Nyelvtudományi Intézet. Budapest

Gósy Mária (2007): Synthesized Speech Used for the Evaluation of Children's Hearing and Speech Perception. In: Gardner-Bonneau, Daryle – Blanchard,

Harry E. (eds.): *Human Factors and Voice Interactive Systems*. Springer. In press.

Menyhárt Krisztina (2003): Óvodás és iskolás gyermekek beszédhallásának vizsgálati eredményei. *Alkalmazott Nyelvtudomány*, 1, 73–87.

Olasz Gábor (1989): *Elektronikus beszédelőállítás*. Műszaki, Budapest

